

M A G Y A R K U R I R.

Indult Bécsből, Kedden, Februárius 6-dikán, 1827.

Portugallia.

Lisbonából Jan. 10-dikén írták, hogy a Sürveillante nevű Frantzia szép készületű Fregát Brestből oda érkezett, s két nap múlva útját tovább folytatni szándékozott Brasilia felé: Ezen hajó, mint Frantzia Ministert viszi Gabriak urat Rio-de-Janerióba a Brasiliai Udvarhoz, s útjában azért kötött ki Lisbonához, hogy ezen Királyi Udvart s különösen a Régens Hercegaszszonyt látván, bizonyos hírt vihessen tőle a Császárhoz. — Lisbonából Jan. 9-dikén egy Anglus Oberster, lovasság által kísértetve, egy Biztos-személy társaságában, kit a Portugalliai Hadi-Ministérium rendelt melleje, elútozott a Constitúziós Generális Gróf Villa-Flor hadiszállására. Beszéli: Lisbonában, hogy azért mentek volna az ármádához, hogy Marqui Chaves sel értekezni alkárnak.

A mi a hadi tudósításokat illeti, most se szolgálnak a Párisi újságok semmi olyan meghatározott igazságokkal, amelyek eránt valami kétség fenn ne maradjon. Egyik ellene mond a másiknak. A Monitor így beszéli a Madridból Jan. 20-dikán indult tudósításokból: „A Portugallus Insurgensek, a kik közelebből a Koimbrai utat elhagyták vala, és a Spanyol határokhoz közelebb mentek, s a Mondégon által takarodtak, ott Korruches-da-Beira mellett Jan. 9-dikén megverettettek, és nem kevés kárt vallottak, melynek a lett a következése, hogy egy

jó nagy számú csapatok a Spanyol földre által kergettetett. Ezt Jan. 24-dikén írta a Monitor, Párisban. — „Jan. 25-kén ugyan a Monitor erősíti, hogy Villa-Flor 9-dikén Korruchesnél megverte az Insurgenseket; s egyszersmind azt jegyzi meg egy Lisbonai magános tudósításból, hogy a Régens-tanáts nem bízta a Portugalliai ármádát fő vezérlését Anglus Marschall Beresfordra, oly okon, hogy ő idegen nemzet béli ember.“

A Quotidienne nem hiszi az Insurgenseknek megverettetését, e-képpen adván elé azoknak fekvését a Portugalliai határszélekről Madridba érkezett tudósítások után: „Az Insurgens ármádát közép-pontja Viseuből útnak indulván, által ment a Mondégon s útját egyenesen Sateremnek vette, a-nélkül hogy Koimbrához közelített volna, melyet jobb felől hagyott. Bal-szárnya, melly 18 ezer emberekből áll, Jan. 1-sőbb napjaiban megverekedett a Generális Magessé vezérlése alatt Kastel-Brankónál, a Villa-Flor vezérlése alatt lévő Constitúziósokkal, melynek a lett a következése, hogy az Insurgensek bementek Kastel-Brankóba, melly város tsak 15 mértföldnyire van Abrantestől, a melly Jan. 5-dikán Don Miguel Királynak kikiáltotta. Az által, hogy Abrantest magok részekre kapták az Insurgensek, azt nyerték, hogy ott állhatnának a Tágus bal partjára, a hol Elvásig az egész népség felkelésben foglalatoskodik. — (A Monitor tudósítása vagy a Quotidiennejé volt-e igaz, ennek felvilá-

gosodását más alkalmatossággal fogjuk meglátni).

A' Constitúciónelben ezek jelentetnek Lisbonából Jan. 6-dikáról: „A' Régens Herczegaszszony előlépéseket rendelt meg az armádánál: „Angeja, Stubbs, Vice-Gróf Beira, 's Báró Albufeira, kik eddig Generálmajorok voltak, General-Lieutenántokká nevezettek. Gróf Barbacena, Marqui Torres-Novás, és Gróf Villa-Flor, ki, eddig csak Titulosos Generálmajorok voltak, most valóságos Generálmajorokká nevezettek. —

„Napokként nagy számú szállítványok, és legnagyobb szerű szállító Anglus hajók kötnek ki minden féle fegyveres sergekkel Lisbonához. Már 76 olly ágyuk is hordattak ki a' partra, mellyek tsatázó mezőre valók. Nékünk, illy nagy tsatázó erőnek Portugalliába való kiállítására Anglia részéről, csak nem igen nagynak látszik lenni, mihellyest azt kell gondolnunk, hogy ezen tsatázó erő tsska Marqui Chaves rebellis insurgensei ellen légyen ide küldetve. Azt mondják, hogy egy Anglus Brigáda haladék nélkül bé fog szállani Elvás várába. —

„Abba a' S. Joao-da-Fos nevű várba is bészállottak már az Anglus fegyveres sergek, melly az Oportói kikötőhely torkának fedezésére szolgál. —

„Ma (6-dikban) estve, így végzi szavait a' Constitúciónel levelezője, az Anglusok' Portugalliába lett megjelenésének meginnepeltetésére a' San-Carló theátrómán rendkívülvaló játék fog tartatni. Az első Felvonásnak végződésével a' IV-dik Pedró Király képe megjelenvén a' Constitúziós Dal elénekeltetik.“

A' Quotidienne Jan. 25-dikén ismét vissza térvén arra, a' mit a' Monitor feljebb a' Magesse' Insurgenseinek megverettetése felől írt; minden okoskodásokkal iparkodik meg mutatni, hogy az nem lehetséges. Azt is kétségbe hozza a'

Quotidienne, a' mit ugyan csak a' Monitor erőssít, hogy a' tsata után sok Insurgensek vissza tértek volna a' Constitúziós Zászlók alá.

A m é r i k a.

Nem régen írtuk, hogy Doktor Francia, ki a' Világ' théátrómáról lelépett vala, oda most, meg pedig sokkal tekintetesebb ábrázattal, ismét fellépett, melly dologról a' Paraguayból és Brasilíából Londonba érkezett magános levelekben és Újságokban olly előadások találtatnak, mellyek előttünk nagyon fontos környűtállásokat világosítanak fel. A' dolog' summája az: hogy Paraguay magát Spanyol országtól függetlenné lenni végképpen kihirdette; Felső Perunak, Charkás, Cachabamba, Potosi, La Pacz, és Santa-Cruz nevű tartományai pedig, mellyek Bolívia vagy Bolívia név alatt különös Republikát formáltak vala, így szintén Buenos Ayresnek is néhány tartományai, mellyek egy idő-ólta tölle meghasonlottak vala, mindnyájan Paragnayval szövetkeztek össze a' Francia igazgatása alatt, a' melly dolog következő módon kapta ezen nagy fordulást: —

Tudjuk, hogy Francia, mult esztendőben Aug. 1-ső napján, azt mondván, hogy az ő elgésségtelenedése néki a' Diktátorságnak viselését tovább meg nem engedné, letette vala ezen hivatalt, 's Pilár nevű városba vonván el magát, a' Kormányozást ideig-óráig az Országlószék fő Titoknokjára Zapidás-ra bízta. Kevés-sel kilépése előtt az Országnak minden szározi és tengeri sergeit megmustrálta Francia, azért, hogy eszébe vehesse, hogy mitsoda bizodalommal lehessen hozzájuk. Hanem valami Abendanó nevű Oberstlietenánt és General-Adjutáns, nem soká azután összeesküvést forralván azon dolgozott, hogy Paraguay tartományát

Spanyol országnak kezébe vissza-jádjhas-sa. De semmi nem lehetett cselezéséből, mert megfogattatván aggyon lövetett. Ezen történet vala Franciának parola-szava azon plánum' kinyilatkoztatására, melyet ő nagyon alattomosan főzött. Az ő részén lévő tisztelt kinyilatkoztatták a magok Obersterek által a népek képviselői előtt, hogy: „Minekutánna a' Spanyol Udvar azon „békességes jóvallatokat, melyeket az ő „Diktátorjok Francia a' maga Madridba „küldött Biztosai által az Anya-országnak „tétetett, meg nem halgatta, de sőt inkább „ezen Biztosokhoz minden kegyetlenséggel „viseltetett; 's mint hogy továbbá már az „1826-dik esztendő, Mártziusának 16 dik „napja is eltelt, melly arra vala meghatá- „roztatva, hogy a' Diktátor' küldöttjei akkor, „hogy ismét tömlöztbe ne dugattassanak, „Spanyol országot hagyják oda: mind ezek „re nézve már most sürgetőleg megkíván- „tatik, hogy Paraguay magát az Anya- „országtól függetlenné lenni, nyilatkoz- „tassa ki, 's az ellen izenjen háborut.“ —

A' katonaságnak ezen Nyilatkoztatását, Paraguay' 8 departamenjeinek képviselői 's a városi Polgárság' 16 Prokurátorai vévén, tellyes megegyezéssel meghatározták, hogy az Országot függetlenné tegyék 's Zapidásra bízták, hogy a' határozást hajtsa végre. Zapidás azonban nem váltota magára a' rá bízott dolgott, azzal mentvén magát, hogy ő tsak ideigóraig való 's megszorított hatalommal bíró Kormányozó lévén, a' Képviselők' végzésének végrehajtása nem őtet illetné; hanem tsak egyedül Franciát, kinek ő e' felől tudósítást fog tenni. Francia azonközben vizsgálat alá vévén a' képviselők' határozását, nem találta azt olyannak, hogy a' jövődő világnak, mint egy illy fontos lépés, általadattathássék, tehát olly jegyzésekkel, melyeket jölnak tartott, vissza küldötte a' képviselők'hez, hol az ő jobbításai tökéletesen helybehagyattattak, 's hoz-

zá ismét visszaküldettettek, hogy hajtsa végre ezen végzésnek minden Czikkelyeit, minelkölte az Európába küldetett Biztosok onnét vissza érkeznének. —

Azután több-féle Végzések hirdettetek ki a' Francia' alóírása alatt, melyek közzül egyben az a' határozás fordult elé, hogy 1826-ban Oktober 12 dik napja legyen az a' nevezetes nap, mellyen Paraguaynak függetlensége az egész országban kihirdetessék. Mint hogy pedig Oktob. 12-dike a' Brasiliai Pedró Császárnak születése 's az egész Császári Birodalomnak közönséges innepnapja, innen azt akarták némelly Brasiliai emberek kihozni, hogy, a' mint Montevideo tselekedett, Paraguay is Brasilia' oltalmazása alá akarja magát adni; melyről mindazáltal a' Paraguay' függetlenségét illető Ok-levélben legtiszebb emlékezet se tétetik. —

Ezen Ok-levél következő szavakból áll: „A' Mindenható Istennek nevében, az ő Szent Kegyelmevel. Amen! A' Paraguayban lakó népek, „melyek az ő megtartatásának legfőbb „törvénye szerint azon békességes ország- „lási systémát vették vala bé magokhoz, „melynek ők azt köszönheték, hogy azon „tusakodásoknak ideje alatt, melyek az „Amerikai tartományok és az Anya ország „között folytak, neutralításban és boldogságban élhettek, meggondolván, hogy „VII-dik Ferdinánd Király rosszszul tanátsoltatván, azon igasságos jóvallatokat, „melyek neki az ő Testvér Hugának a' „Portugalliai Királynénak közben járásával azeránt ajánltattak, hogy a' Paraguay „és az Anya-ország között való régi állapot és a' tökéletes egység állittassanak „vissza, megvetette azon Alap által vezéreltetvén, melyet az ő mostani kormányozási systemájok nékiki elejikke szabott, 's egyéb indító okokra nézve is, „melyek a' jelenlévő határozásban előfor-

„dultak, úgy ítélnék, hogy ők tökéletes jussal bírnak a magok Függetlenségének (emancipáltasának) kinyilatkoztatására.“

„Ezt Paraguay' képviselői, a mai napon, minekúlánna az Isteni segédlel, mért a Gondviseléshez folyamodtak, már meg is tették, s Doktor Francia'nak tellyes hatalmat adtak arra, hogy a mondott Hátározást valamint minden egyéb intézeteknek, mellyek a Paraguayben lakó népeknek használatosok lehetnek, végrehajtását vegye munkába, melly intézeteknek ezen tartomány a maga örökös boldogságát, a Jépus Kristus' Religióját, s a maga világi boldogságát, mellyeknek az igasságos és bölts törvények örökre kezességül szolgálnak, a népeknek becsületet szereznek, s őket azon megkülömböztetett pártfogásra méltókká tették, mellyekkel a világ ezen népeknek adózott, s a mellyek által magát Paraguay, az ország systemájának jobbitásában megkülömböztette. Aláíratott 36 nevek által. Paraguay' Assumption nevű fő városában, Sept. 24-dikén 1826-ban. Vídímáltam a Képviselők' kancellariájában, lévő közönséges és ideig oráig való Notárius — Gaona Lorenzo.“

Egy más végzése által azt a Hátározást tette Francia, hogy a Respublika' zászlaja ennekutánna egy tsillag legyen kék mezőben.

A Constitúciónak készítésére is Biztosságot nevezett ki Francia, mellynek ő maga az Elölülője. A tagok, Felső Perunak öt tartományaira nézve egy, Buenos-Ayresnek négy elvált tartományaira nézve is egy, s Paraguay'nak 8 depártaamentomaira nézve is egy, mind együtt három személyekből állanak. Van egy Cocio nevű Doctor is köztök, ki ezen Biztosságban a Buenos-Ayresi 4 tartományok' képét viseli.

A Paraguayban lakó Európaiak megdölván, hogy Doktor Francia miképpen viselte volt magát eleintén, hogy tudniillik Paraguayba senkinek se volt szabad se ki se bémenni, eleintén nagyon megijedtek vala a mostani változásoktól, hanem Dr. Francia egy Végzést adván ki, letsendesítette őket, megígervén, hogy mint ha mind azon egy Familiának tagjai volnának, úgy fognak tartatni, tsak jó erköltsi szokásait által iparkodjanak magokat a közönséges tiszteletre érdemesekké tenni: de azt se felejtette el a jó erköltsiszokások közt, mint elmulaszthatatlan feltelt oda tenni, hogy a Catholika Relegiót tarttsák, és föld-tulajdont birjanak.

Az a nevezetes is elé fordul Dr. Francia'nak egyik végzésében, hogy mihent a Respublika' lakosai a Constitúzióra megesküsznek, azután soha többé semmi Akták nem fognak Spanyol nyelven kiadatattani, hanem Guarany-nyelven, melly az ország' régi honni nemzeteinek nyelve volt.

Egy más Végzésében azt jelenti D. Francia, hogy minden tisztviselők, a kik holtig való hivatalban vagynak, azokat ennekutánna is megtartják, az az ezután megüressülendő hivatalokra pedig két tulajdonságra leszen tekintet, tudniillik, a régibb szolgálatra és az alkalmasságra. — Örökös Titulusok nem fognak lenni; azért, hogy, mint D. Francia mondja, az örökös fiuk arra nem mindenkor érdemesek.

„Nagy hebehurgyaság lenne (igy szoll a Párisi Csillag, abban az esetben, ha mind ezek a körülállások meg találnak valóságosodni, azt előre meghatározni akarnunk, hogy a Spanyol Udvar mind ezeket látván, s Paraguay'nak tellyes elvesztése felől tökéletesen meggyőződén, mi módon fogja magát ezen-túl viselni. Ő megtarthatta volna Paraguay' tartományát, ha a D. Franciától hozzá küldetett Bizto-

sokat meghalhatta volna. Azt mondják, hogy Rio-de-Janeiróban tartózkodott valami Mariano-de-la-Torre-Vera nevű Spanyol Agens, kinek egyedül köszönheti a Spanyol Országloszék Paraguaynak elvesztését, mivel hogy ez örökké azt erőssítette, hogy Spanyol ország nem csak ezen tartományt, hanem a több Amerikai Spanyol tartományokat is meg bekéltetheti az Anya-országgal hadakozás által. Az ő tanátlásainak leg nagyobb hitelt adtak Madridban, s ezeknek köszönik, hogy mindent elvesztettek. Azt mondják, hogy neki lehet az Abenda-nó Paraguayban tett lépéseit is tulajdonítani, melyekből végre a következő, hogy Abenda-nó megöletett, s a Brasiliai Agens Paraguayból elküldetett. — Ha D. Francia a maga plánját végre hajthatja, itt egy jó nagy erejű Respublika fog lábra állani, melynek az ő kereskedési állapota is igen fontos.

Általában vevén, 779,000 ökor bőrt, 527,000 arroba (15 millió fontnál több) gyapottat, 520,000 font indigót, 15 mázsa Kakaót, és 6 ezer mázsa kávé, hoznak ki onnét esztendőnként.

Francia Ország.

A kikerkedő Bíró, kit az Itélőszék a Maubreuil' gyilkos tselokedetére nézve Herczeg Talleyrandhoz küldött, ott a Herczeg' vallástételeit felírta, melyek nagyon fontos rövidséggel vagnak eléadattatva. Azt mondta a Herczeg, hogy ő nem mint Fő Kamarás volt jelen a S. Denisi templomban, hanem csak kegyes. indulatból; az ütest is nem a czerimonia alatt kapta, hanem mikor már az elvégződött volt; Maubreuil' urat soha se látta, soha nem is esmérte, sem velle valami összszetsatolódásban nem volt, s a többi. — Hogyan érzi magát a Herczeg a veszedelmes ütés után, semmit nem jelentenek felőlle a 24-

dikben és 25-dikben indult levelek. Eleintén azt írták volt, hogy néhány piotzat raktak fel réa, mellyek könnyebbséget szereztek neki.

A mi a Jesuitákat illető veteke-déseket illeti, mellyekre a Pairkamarában a Gróf Montlosier jóvalloja alkalmatosságot szolgáltatott, a következő fontosabb kifejezések is elé fordultak a Herczeg Cardinalis de-la Fare' beszédében: —

„A Jesuiták' ellenségei úgy mond, nem csak a Jesuitákat gyűlölik és üldözik, hanem a Missiónáriusokat is, a Congregáziokat is, a Parokhiális Papokat is, sőt magokat a Hívőket is, és mindent, a minek isak a Catholika Relligióhoz valami függése van; melytől ők még a Constitúzió általannak köitsönözöttetett elsőbbségi tulajdonságokat is elvonni akarják, s azokat, kik ezen hitet vallják, még attól a szabadságtól is megfosztani szeretnék, hogy Relligiókat tökéletes jusait szerént gyakorólhassák. —

„Azt kérdem én, így folytatja szavait a fő Pap, hogy, ha minden Isteni-tiszteleknek gyakorlására mindenek egyenlő oltalmaztatásról tétetettek a Constitúzió által bizonyossá, miért akarják az alól éppen a Státus' Relligióját kizárni? Mi indít némellyeket arra, hogy illy nagyon féljenek attól, a-kit megtámodnak? Nintsen-e ezeknek törvényes léte? nintsen-e jusait? Nem felfordítódhatatlan függésben vagnak-e ők a világi Itélőszékektől, a Püspöki hatalomtól? A' titkos és a törvénynek alája nem vettetett társaságok se üldöztetnek koránt is olly nagyon, mint azok, kiknek foglalatosságaik, lelki kegyes szolgálatokban és gyermekek' nevelésében állanak. Az ő ellenségeik attól rettegnék, hogy igen nagyon terjeszkednek széllyel? De hát ugyan mennyire terjeszkedtek-li a mult 15 esztendők alatt? Hét kiaded,

mások alá rendeltetett Szemináriumokat kaptak, melyeket töltők a' Püspökök akkor elvehetnek, mikor nekik tetszeni fog. —

„Honnét veszi magát ezen felvilágosodott Században az a' buzgóság, mellyel a' Jesuitáknak helyreállítatások sokaltdól illy nagyon kívántatik. Nem az Uralkodó Fejedelmeknek azon meggyőzöttetésekből, mellyet ők igen drágán vásárlottak meg, hogy melly sokat lehessen a' Jesuitáknak tudományától, 's mit meg a' Revolúziós tudományoktól várni? —

„Hát tsak éppen a' Legkeresztyénebb Országunknak kell-e annak lenni Európában, a' hol a' Jesuitákra nézve ezen ellenkező vélekedés uralkodhassék? Én nem hiszem azt, hogy a' mi nemes Pairkamáránk, a' maga igasságos gondolkodása szerint Gróf Montlosiérnek feladásait vissza ne vethesse, 's a' jövődő időkbeli nemzetségeket megfosztani akarja azon jótéteményektől, mellyeket azoknak az a' társaság szerezhet, melly tsak az által huzta magára ezen nagy gyűlölséget, hogy egész erejét a' Religió és a' Királyság szolgálatjára szenteli.“

A' Frantzia Akadémia által ki-
nevezetett Biztosság elkészítvén a' Királyhoz szólló Kérelemnek jóvallatját a' Nyomatási-szabadság ellen való törvényre nézve, azt az Akadémia megvizsgálta, tellyes egyetértéssel helybe hagyta, 's azután már tsak a' vala hátra, hogy Kérelmét a' Királynak beadhassa. —

Hanem, mint a' Journál-des-debats Jan. 26-dik jelenti, nem boldogulhatott. Az Akadémia' Igazgatója irt a' szolgálaton lévő első K. Kamarához, 's megpróbálta, hogy ő Felségénél audientziát nyerhessen a' Kérelemnek beadására, de olly választ kapott a' Király' nevében Blacas Hercegegtől, hogy ő Királyi Felsége az Akadé-

mia' Direktorát nem fogja audientziárábótsítani.

A' Quotienne azt jegyzi-meg továbbá ezen tárgyra nézve, hogy az Akadémia azt határozta, a' Királynak az audientziát-megttagadó válaszára nézve, hogy az ő Kérélmé az Akadémia' Jegyző könyvébe ugyan irattassék-bé, de közönségesen ne hirdettessék-ki.

A' Delavigne jóvallatjára pedig azt a' határozást akarta tenni az Akadémia, hogy az ő szerentsétlen három tagjainak, kik az ezen Kérelem-készítésre való voksolás miatt hivataljaikat elvesztették, jelentessék-meg, hozzájuk küldendő Követség által az Akadémia' bánatos részvételét. Hanem a' már esmeretes nevű három Tudós Tagok úgy nyilatkoztatták-ki magokat, hogy ők tsak azzal is megérik, ha az Akadémia az ő sajnállásra méltó sorsoknak részvételéről a' Jegyző-könyvben emlékezni fognak.

Jan. 25-dikén a' Frantzia Bank ó Alktzionáriusai is gyűlést tartván, itt is azt jóvallta egy tag, hogy ők is készítsenek kérelmet a' Nyomatási szabadságnak megszorítására szolgáló törvény ellen: de a több tagok meg se halgatták jóvallását.

Nagy Britania.

A' York ó Királyi Herczagsége halála által megüressedett Generális simusi fő és igen fényes hivatalra, meghatározott módon Hertzeg Wellington névezetett-ki, melly már most a' Londoni Udvari újságban is ki van hirdetve.

A' Britannus Biblia-társaság által 1826 ban kiadatott-legújabb tudosítás szerint, ezen társaság a' maga felállítatásától fogva, a' melly 1822-tőben történt, eddig-éle 1,355,022 font Sterlingeget adott-ki Bibliára, melly summa által 1,967,003 egész Bibliát, és 2,909,719 Ujtestamentumot, együtt 4,876,722 Szentíróst foglaló nyomtatványokat osztott-ki.

A pénzfolyamat Februárius 5-dikén;

közép ár:

A' Státus' 5 p. Centes Obligátzióji 88 9/16

Az 1820-béli sorsosok , 158 3/4

Az 1821-béli hasonlók, 118

Béts városa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligá.

zióji, 44 3/8 forint. keltek, mind C. ben.

A' Bankó Altziák keltek 1068 1/5 forinton.

Conv. Pénzben.

Magyar Ország

Posony Jan. 50-kán.

A' Jan. 20-dikán tartatott Kerületi ülésben azt jelentvén az Elölülő, hogy Császár és Király Ó Felsége a' maga Születése' napját minden pompa nélkül akarja tartani, erre nézve ez úttal nem Országos Küldöttség hanem Felírás által fogják a' Rendek a' magok alattvalói jó kívánásaikat kinyilatkoztatni; melly Nyilatkoztatás azon napon tartatott Országos ülésben is megújítván, meghatározatott, hogy a' Szerémséltető jó-kívánás a' Rendek' nevében megíratván Ó Cs. K. Felségéhez küldetessék-fel.

A' magánosok között való pénzállapotját illető Izenete a' Rendeknek Jan. 29-dikén elvégeztetvén, a' következő napon mind két Táblák által tartatott 175-dik Országos ülésben, hol ezen alkalmatossággal, a' Nádorispány Ó Cs. Fő Herczogségének Bétsben-lété miatt az Ország' Kints-tármestere ült-elöl, a' Mánások' Táblájának által adatván, ez azt azonnal tanácskozás alá vette, melly alatt a' Rendek a' még mult Nov. 15-dikán, a' Pesti Királyi Universitásnak az ő magában való (független) fennállásáról készített Izenetjeket vették elé 's végezték is el.

A' Jan. 31-dikén tartatott Országos ülésben ismét az Ország' nehézségei vétekk-fel, mellyek közzül némelylek az Operátumok' systema szerént való so-

rába helyeztetődtek; az egygyik nem találtatott a' többek felett sürgetőnek; a' Dohánytermesztés pedig, felvétetőnek lenni határozatott.

Ezen napon ismét a' Correlatziokrol tanátskozott az Első Tábla, 's annak első Szakaszát helybe is hagyta, de a' Moratoriumot, melly az Országos ülésben is jóvaltatott, kivánja.

Kamarális Szolnok városában Felséges Urunk kegyes rendeléből a' Sánták, Bennák, és eszelősök' számára Betegek' háza fog épittetni, melyről való kegyes szándéka Ó Felségének oda megérkezvén az Elöljárók mult Decemberben érzékenyül kimutatták nyomorult embertársaik eránt viseltető jó szívűségeket a' czélra ajánlott kegyes alamisnálkodásaik által.

Pesten Jan. 28-dikán adatott meg a' végső tisztelet Méltóságos Gróf Rádai Ráday Pál Úrnak, a' Dunán innen való Tiszt. Ref. Superintendentia' Fő Kurátorának. Az elhunynak hivatala, személyes érdemei, és Méltóságos Familiájának tekintete nagy gyülekezetet hívott össze a' Ref. Eklézsia' Oratoriumába, hol a' gyász koporsó' mása illendő méltósággal lévén felállítva, legelőször is a' 42-dik Zsoltárnak első verse a' Község által énekellett. Ezt követte Fő Tisztelendő Báthori Gábor Superintendens, és helybeli Predikátor Urnak lelkes, és hathatós magyar Predikátziója, a' ki Szent Leczkéül János VII. 33-dik versét vévén, arról kérdezősködött, mi annak az oka, hogy mi a' legjobb, és leghasznosabb embereinket, míg élnek, nem ismerjük: hanem akkor kezdjük megismérni, mikor többé nintsenek. Elvégeződvén a' M. Predikátzió, a' Német Énekes Könyvből énekellett a' 118-dik Ditséret 1-ső verse, mellyet követett Tisz-

teljes Tudós Kleimann Úrnak szívra-
ható Német Beszéde, a' ki Fülöp. I. 23.
verse felett szóllott. Bérekesztette a' szo-
morú tiszteletet 118-dik Ditséretnek utol-
só verse. — Ezen alkalmatossággal méltó
megemlíteni, hogy a' Nehai Grófnak hideg
telencei Januárus 23-dikán reggel 8 óra-
kor Pestről Péczelre, Kastélyos birtokába
vitettek, hol a' Kegyes Földes Úrnak ko-
porsója elejébe kiment a' helybeli Tóby
Mihály Tiszteletes Úr, Komáromi Sán-
dor Rector Úr által vezetettvén a' fiú és
leány gyermekek. Más külömbféle rangú,
és-korú gyászolók, s különösen a' Zsidó
Község szomorúságot jelentő zászlóval
ugyan oda a' Helység végére megjelentek,
's onnan folyvást tartó éneklések, és könny-
hullatások között késérték a' templomig.
Itt a' halottas kotsi megálván, s a' Gyü-
lekezet bemenévé, a' Rector Úr elkezdé
Orgona mellett az éneklést, s ezen ver-
set elzengették:

Édes Jézus, kibem hittem,
Végharczomban állj fel mellettem;
Pályafutásom im elvégeztem,
Meyben jutalmát add meg nekem.

Ezután a' szokott halotti könyörgés
elmondatván, a' Tiszteletes Úr Móses I.
Könyv. 48 Része 21. verse felett: — "Imé
én meghalok; de az Úr tíveletek leszen"
— jeles halotti Beszédet mondott, mely-
nek vége után orgona mellett élénekellet-
vén a' 38-dik Zsoltárnak 21-dik verse, ezt
követte a' Bútsúztatás, melyben a' Tiszte-
letes Úr az elhunyt Méltóságnak eredeit,
érdemeit, s fényes öszveköttetését elő-
számlálván, mindenektől érzékenyen elbu-
tsúztatá, s ennekutánna a' gyülekezet a'
testet a' Kriptához kísérté, hová hív job-
bágyai vittek, és Tiszteci az örök nyugalomra
letették. Itt ismét Tiszteletes Tu-

dós Tóby Úr érzékeny beszéddel vége-
te a' kegyes Földes Úrnak, az Eklézsia' nagy
jötövényének, gyász tiszteletét.

Eger, Januárus 18-dikán. A' régi
szokás szerént mainapon városi Építő-Szék
tartattván illy rendelmént véghez: Az már
húsz Esztendők le folyta alatt Fő Jegyzői
Hivatalt ditséretessen viselt Csópány
János Úr a' voksolnak többsége mellett Fő
Bírónak választatott — Fő Jegyzőnek:
Pelkovits András, All-Jegyzőnek Ne-
mes Pók Istvány, Archyváriusnak pedig
Nemes Bózsik János Urak választattak.
— A' belső Tanátsba két üresség lévén,
az egyik helyet, a' volt Fő Bíró Nemes
Najmajer János, a' másikat Nemes Elek
Ignátz Urak foglalták-el. A' külső Tanátsba
is egy vacantia lévén ára Bajzat István
Úr választatott. Hadi és Házi Adó-Szedő-
nek Nemes Engl János, és mivel a' nép-
nek volt Szószólója Szinger Ferencz Úr
önként lemondott Hivataláról, helyébe Ka-
tonszky Istvány Urak választattak; a'
többi Tagjai a' Belső és Külső Tanátsnak
mind confirmáltattak.

Szabad Hajdú Nánás városából Jan. 12-dikén
gyülekeztek a' helybeli lakosok, s a'
Jelentjük, hogy ma reggeli 5 és 6
óra közt napnyugotról feljönni tapasztalt
egy nagy fellegből három ízben nagy vil-
lámlás és tsattanó menydörgés történt, a'
mi azért láttzik különsnek, hogy az előtt
való estve fagyni kezdett, reggeli 5 óratáj-
ba eső tsepergett, azt a' villámlás követ-
te nagy de ritka menydörgéssel és tsatta-
nással, a' menydörgés és tsattanás rözbö
már annyi hó esett, hogy a' Földet egé-
szen elborította s virradtára a' hó meg-szűnt